

UDTALELSE FRA RENOVERPRISENS NOMINERINGSUDVALG:

Helnæs Mølle

– kulturhistorisk vartegn genfødt som nutidigt samlingspunkt

Helnæs Mølle fra 1843 er et inspirerende og sjælfødt eksempel på, hvordan en transformation af et kulturhistorisk vartegn kan give det nyt liv og en ny betydning for et lokalområde. Den gamle mølle havde stået uden funktion i mere end 50 år, men fungerer i dag som restaurant og samlingspunkt for lokale, turister og gæster, der besøger de otte omkringliggende nye ferieboliger.

Projektet udmærker sig ved at gøre kulturarven til en del af oplevelsen frem for at reducere den til formidling. I stedet for at etablere et traditionelt museum – eller gøre brug af den nedrivningstilladelse, der faktisk forelå – er møllen blevet transformeret til et sted, hvor historien opleves direkte gennem den daglige brug. Det er kulturarv som forretningsmodel: Den historiske bygning er ikke blot bevaret, men har som restaurant skabt ny tiltrækningskraft og styrket de nye ferieboligers attraktionsværdi.

Transformationen er båret af ildsjæle, der har haft modet til at se muligheder i en faldefærdig og overset bygning – en funktionsløs mølle uden vinger. Parret bag projektet har drevet processen med både engagement og blik for, hvordan møllen kunne få en ny funktion uden at miste sin særlige karakter.

De oprindelige konstruktioner og materialer er en central del af projektets kvalitet. Det originale kampestensfundament, møllens trækonstruktion og tandhjul er bevaret og integreret i restauranten. Trækonstruktionen står synligt frem, mens akustik, belysning og materialer er bearbejdet, så rummet både fungerer som restaurant og giver gæsterne en sanselig oplevelse af møllens historie.

Processen er kendetegnet ved en tillidsbaseret og åben tilgang mellem alle parterne i projektet. Gennem tidlig dialog med myndighederne er der skabt forståelse for projektets potentiale og grundlag for at opnå de nødvendige dispensationer. Desuden er dygtige rådgivere og håndværkere blevet inddraget i løsningerne, og der er udført et flot håndværksmæssigt stykke arbejde, både ude og inde.

Helnæs Mølle fungerer i dag som et aktivt samlingspunkt. Den lokale fredagsbar og stedets øvrige aktiviteter har skabt nye møder mellem fastboende og besøgende og bidrager til liv og fællesskab på Helnæs. På den måde rækker projektets betydning ud over restauranten og ind i lokalområdets sociale liv.

Nomineringsudvalget fremhæver Helnæs Mølle som et inspirerende eksempel på, hvordan bygninger med historisk værdi kan få en ny og vigtig funktion gennem en kreativ tilgang og dermed styrke fællesskaber. Projektet viser derved, at kulturarv kan være både en æstetisk, funktionel og samlende oplevelse.